

- 1 Casa Castellarnau
- 2 Volta del Pallol
- 3 Muralls (Passeig Arqueològic)
- 4 Casa Canals
- 5 Circ romà-Pretori
- 6 Amfiteatre
- 7 Fòrum de la Colònia
- 8 Pedrera del Mèdol
- 9 Aqüeducte de les Ferreres

CAT

Amfiteatre

MIHIT
MUSEU
D'HISTÒRIA
DE TARRAGONA

TARRAGONA
ES CONNECTA
AMB LA CULTURA

BÉ CULTURAL D'INTERÈS NACIONAL (BCIN)
Reial Orde de 5 d'agost de 1924 (R-I-51-0297 i R-I-52-0298)

PATRIMONI MUNDIAL DE LA UNESCO
(Cairns, 30 de novembre de 2000)

Amfiteatre

Els amfiteatres estaven dedicats als espectacles amb vessament de sang, com les lluites de parelles de gladiadors, lluites amb feres i caceres d'animals, tot i que segons l'hora del dia també es feien espectacles atlètics, malabars i altres entreteniments. Dels tres edificis d'espectacles de Tàrraco, l'amfiteatre va ser l'últim en construir-se, vers les darreries del segle I dC i inicis del segle II dC, fora muralla i vora el mar. S'ha conservat part de la inscripció dedicatòria per la qual sabem que va ser promogut per un flamen, sacerdot del culte provincial a l'emperador.

L'amfiteatre és de planta el·líptica i al centre s'hi troba l'arena, espai obert on es desenvolupaven els espectacles. Per sota de l'arena hi ha les fosses, que originalment es cobrien amb taulons de fusta, i tenien per funció servir de recurs escènic i tramoia. Una volta les comunicava directament amb la platja veïna. L'arena estava rodejada pel podi, un mur que la separava de les grades, des d'on el públic contemplava l'espectacle. Darrere el podi s'hi troba un corredor de servei perimetral, que mitjançant petites portes es comunicava amb l'arena. Les grades estaven dividides en funció de les classes socials en *imma cavea*, o inferior; *media cavea*, i *summa cavea* o superior. Es conserven els dos primers sectors de grada i les primeres grades del tercer. Al costat oest es va aprofitar el desnivell de la roca natural per tallar-hi els esglaons de la grada, mentre que al costat del mar va ser construïda amb voltes de formigó romà, on també se situava una tribuna presidencial. La resta de l'edifici es bastí sobre grans

calaixos d'obra omplerts de terra. Als extrems longitudinals s'obrien dues grans portes que comunicaven l'exterior de l'edifici amb l'arena.

L'amfiteatre va ser també escenari d'execucions públiques i, en el marc de la persecució de Valerià contra l'església cristiana, el 21 de gener de 259, hi varen ser martiritzats el bisbe de Tàrraco Fructuós i els seus diaques Auguri i Eulogi. En l'antiguitat tardana els sants tarraconenses varen ser objecte d'una gran veneració, i en memòria seva es va construir, vers el segle VI, una basílica sobre l'arena, en el lloc on la tradició situava el martiri. Bastida amb materials procedents del mateix amfiteatre, estava formada per tres naus separades per columnes de granit. Al centre hi ha un santuari on se situaria l'altar, del qual n'ha quedat l'empremta, i un absis destinat al clergat. Una petita cambra utilitzada com a baptisteri finalitza la construcció. A redós de la basílica s'hi va formar un petit cementiri.

Al segle XII s'hi construï a sobre una església romànica de planta en creu llatina i nau única, dedicada a l'advocació de santa Maria del Miracle, que, igual que l'anterior, va propiciar alguns enterraments. A partir de 1576 es va convertir en convent de l'orde trinitària, fins que l'any 1780 es va reconvertir en presó per acollir els penats que treballaven en la construcció del port.

Després del tancament de la presó el conjunt va quedar abandonat fins que a la dècada dels anys cinquanta del segle XX es varen iniciar les tasques de recuperació gràcies a l'aportació de la Fundació Bryan.

01 Arena. **02** Fossae. **03** Podi. **04** Grades excavades a la roca. **05** Santuari a la deessa Nemesis. **06** Grades. **07** Tribuna d'autoritats. **08** Accés a l'arena. **09** Basílica cristiana. **10** Església romànica de la Mare de Deu del Miracle. **11** Necròpolis tardana i medieval. **12** Restes perímetre exterior.